

[Statsministeren.]

Lettelser, som nu foreslaas ydet, er der i Lovforslaget forskellige Bestemmelser, der tager Sigte paa at vanskeliggøre en Overprioritering som ogsaa paa at hindre Salg af Ejendomme med personlig Fordel paa Samfundets Bekostning.

I øvrigt maa det siges at være meget betydelige Lettelser, som muliggøres ved dette Lovforslag, ikke alene forbigaaende Lettelser, men Lettelser i al Fremtid paa de paagældende Ejendomme, hvis Ejerne selv vil medvirke dertil. Thi Fordelene er jo ikke blot de 28,8 Mill. Kr., der i fem Aar stilles til Raadighed til Fordeling under de forskellige Former, jeg har nævnt, heller ikke alene den Fjernelse af Gæld uden for Værdien, som tilstræbes i Henhold til det Afsnit, der omfatter Moratorieordningen; men ogsaa hele Konverteringen, den blivende Rentenedsættelse af de første Prioriteter er jo et saare værdifuldt Bidrag til hele Landbruget. Den Rentensænkning, som her vil foregaa, betyder formentlig op imod en halv Sned Millioner Kroner aarlig Udgiftsformindskelse for Landejendommenes Besiddere.

Lovforslaget er saaledes i det hele af særdeles indgribende Betydning og vil utvivlsomt, hvis det gennemføres, faa overmaade stor Betydning for Landbrugets Forhold. Jeg skal derfor herved anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling og navnlig til hurtig Behandling og Afgørelse. Jeg mener, at Lovforslagets Karakter maa berettigede til denne Anmodning, thi det vil jo ikke være heldigt for nogen af de Parter, der er interesseret i denne Sag, om det roligt forløbende Samfundsliv blev udsat for skadelige Finansoperationer, som paa Basis af det her foreliggende vel kan iværksættes; det maa formentlig ogsaa være muligt paa forholdsvis kort Tid at have Overblik over Lovforslaget, saa Afgørelsen for eller imod kan træffes.

Til yderligere Belysning af Sagen vil Fagministrene give Oplysninger om de enkelte Afsnit af Lovforslaget, ligesom Fagministrene naturligvis maa føre de Forhandlinger, der senere vil blive nødvendige.

Formanden: I Tilslutning til Statsministeren vil de Fagministre, under hvilke de forskellige Afsnit af det nu fremsatte Lovforslag sorteres, faa Ordet for nærmere at redegøre for de enkelte Dele af Lovforslaget. Jeg giver først Ordet til den højtærede Indenrigsminister.

Indenrigsministeren (Dahlggaard): Et af Hovedpunkterne i det foreliggende Lovforslag saavel som i den Betænkning, Gælds-saneringsudvalget har afgivet, er, som den højtærede Statsminister har nævnt, de Bestemmelser, der tilsigter en yderligere Sænkning af det almindelige Renteniveau her i Landet. Der udtales i denne Forbindelse i Gældssaneringsudvalgets Betænkning, at der med alle til Raadighed staaende Midler maa gennemføres en almindelig Konvertering af samtlige Obligationer. Regeringen er ganske enig i, at den paabegyndte Konvertering hurtigst muligt maa tilendebringes, og at en hurtig Tilendebringelse af denne Konvertering maa indgaa som et Led i hele den Rente- og Gældsordning, der her foreslaas. Herom handler Lovforslagets 1ste Afsnit.

Det er klart, at en saadan hurtig Gen-nemførelse af en Konvertering omfattende saa store Obligationsmasser, som der her er Tale om, forudsætter en vis samlet Plan, saaledes at Opsigelse af Obligationerne kan ske i den Rækkefølge, som den bedst mulige Udnyttelse af Konverteringsmulighederne tilsiger. Det foreslaas derfor i Lovforslagets § 1, at Indenrigsministeren bemyndiges til at paalægge Direktionerne for Kreditforeninger, Kreditkasser og Hypotekforeninger at opsigde de af de nævnte Foreninger udstedte 5 og 4½ pCt. Kasseobligationer mod Tilbud om Ombytning med lavere forrentede Obligationer, saaledes at vedkommende Forening yder Overtagerne af de lavere forrentede Obligationer en Konverteringsgodtgørelse, der dog ikke kan overstige 2 pCt. og 4 pCt. henholdsvis ved en Rentenedsættelse paa ½ pCt. og 1 pCt. Det bestemmes endvidere i § 1, at Indenrigsministeren bemyndiges til at forkorte et i visse særlige Tilfælde givet langt Opsigelsesvarsel paa Obligationerne. Endvidere fastsættes det, at den Godtgørelse, der maatte blive tilbuddt Obligationsejerne ved Ombytningen, efter Direktionens nærmere Bestemmelse kan udbetales paa een Gang eller i Løbet af 8 Terminer. Ligeledes kan Direktionen bestemme, at Godtgørelsen kan udredes af Reservefonden; hvis denne ikke derved bliver nedbragt til at udgøre mindre end 1½ pCt. af Obligationsgælden; eller ogsaa kan Godtgørelsen efter Direktionens Bestemmelse afholdes ved Indeholdelse i indtil 12 Terminer af den Del af Laantagernes Termins-ydelse, der udgør Afdrag. Følgen heraf vil blive, at Laantagerne under alle Omstændigheder straks faar den Rentelettelse, der svarer til Rentefodens Nedsættelse.